

ніж червоної степової, і в обох стадах повторюваність надою вища від повторюваності жирномолочності.

Дані про взаємозв'язок між надоєм і вмістом жиру в молоці при різному типі підбору наведено в таблиці 2.

2. Взаємозв'язок між ознаками продуктивності при різному типі підбору

Племзаводи	Тип підбору	Надій — вміст жиру в молоці		
		I лактація	II лактація	краща лактація
«Червоний велетень»	Аутбридинг	-0,247	-0,080	-0,128
	Інбридинг	-0,215	-0,167	-0,302
«Диктатура»	Аутбридинг	-0,073	-0,009	+0,007
	Інбридинг	+0,009	+0,126	+0,028

Так, у племзаводі «Червоний велетень» негативна залежність між двома основними селекційними ознаками корів збільшувалась з підвищенням молочної продуктивності у повновікових тварин порівняно з первістками. При цьому негативна залежність дещо більша інбредних тварин. У стаді червоної степової породи племзаводу «Диктатура» взаємозв'язок між надоєм і жирномолочністю практично відсутній, а в групі інбредних тварин відмічається невелика позитивна залежність. На нашу думку, ці відмінності пояснюються породною здатністю до роздою і пов'язаною з цим зміною вмісту жиру в молоці. Так, відношення між надоєм за повновікову і I лактації в племзаводі «Червоний велетень» дорівнювало 136%, а в племзаводі «Диктатура» — лише 120%.

ВИСНОВКИ

1. Повторюваність надою і жирномолочності в цілому вища у інбредних корів.

2. Відносна перевага сталості надою над жирномолочністю не залежить від породної належності тварин, хоча повторюваність обох ознак при цьому вища в стаді сментальської породи.

3. Величина і напрям корелятивних зв'язків залежать від типу підбору та породної здатності тварин до роздоювання.

ЛИТЕРАТУРА

Власов В. И. К вопросу о повторяемости удоя и процента жира в разных условиях среды. — «Цитология и генетика», 1968, № 6.

Власов В. И. Взаемозв'язок між господарсько корисними ознаками корів при різних рівнях годівлі. — У зб.: Молочно-м'ясне скотарство, вып. 32. К., «Урожай», 1973.

Давыдов С. Г. Селекция сельскохозяйственных животных. М.—Л. Сельхозгиз, 1936.

Кушнер Х. Ф. Наследственность сельскохозяйственных животных. М., «Колос», 1964.

Малигонов А. А. Исследования по вопросам биологии сельскохозяйственных животных. Труды Кубанского сельскохозяйственного института, т. 3, 1923.

Плохинский Н. А. Наследуемость. Новосибирск, изд-во СО АН СССР, 1964.

Плохинский Н. А. Биометрия. М., изд-во МГУ, 1970.

Рузский С. А. Оценка коров по молочности за разное число лактаций. — «Животноводство», 1961, № 1.

ОЦІНКА ПЕРВІСТОК ЗА ПОВНУ ЛАКТАЦІЮ І ОКРЕМІ ВІДРІЗКИ¹

В. Я. ШЕВЧЕНКО, головний зоотехнік-селекціонер племрадгоспу «Старий Коврай» Черкаської області

У селекційно-племінній роботі важливо найраніше оцінити тварину за продуктивністю для того, щоб своєчасно виявити й вивести із стада низькопродуктивних корів. Тривалий період корів оцінювали за молочною продуктивністю у найвищу лактацію. Це давало змогу виявити потенціальні можливості тварини, оцінити й визначити напрям дальшого її використання. Такий підхід до виділення кращих корів правильний, проте найвищий надій у корови проявляється на третій, шостій лактації, а інколи й пізніше. А чи можливо оцінити тварину раніше?

Для з'ясування цього питання ми проаналізували взаємозв'язок між окремими відрізками першої лактації і повною першою лактацією (300 днів чи скорочена закінчена), потім між першою і наступними лактаціями спочатку в межах генеалогічних груп, а пізніше на більш численному поголів'ї. Для аналізу використали дані племзаводів «Веселий Поділ» Полтавської і «Тростянець» Чернігівської області (див. таблицю).

Корелятивні зв'язки між показниками молочної продуктивності за 300 днів або скорочену закінчену першу лактацію та її окремі відрізки

Корелюючі ознаки	$r \pm m_r$	t_r
Молочність		
<i>Дочки Вала 6756 (n = 28)</i>		
30 днів і перша лактація	0,207 ± 0,191	1,08
60 днів і перша лактація	0,774 ± 0,124	6,23
90 днів і перша лактація	0,693 ± 0,141	4,90
120 днів і перша лактація	0,869 ± 0,097	8,95
150 днів і перша лактація	0,891 ± 0,067	13,28
180 днів і перша лактація	0,822 ± 0,109	7,49
Вищий добовий удій і перша лактація	0,836 ± 0,109	7,49
<i>Дочки Пфлегера 245399 (n = 13)</i>		
30 днів і перша лактація	0,845 ± 0,154	5,47
60 днів і перша лактація	0,904 ± 0,116	7,76
90 днів і перша лактація	0,934 ± 0,104	9,04
120 днів і перша лактація	0,944 ± 0,090	10,45
150 днів і перша лактація	0,960 ± 0,080	11,92
180 днів і перша лактація	0,978 ± 0,059	16,47
Вищий добовий удій і перша лактація	0,965 ± 0,271	8,558

¹ Науковий керівник — проф. М. А. Кравченко.

Кореляючі ознаки	$r \pm m_r$	t_r
Вміст жиру в молоці		
<i>Дочки Вала 6756 (n = 28)</i>		
30 днів і перша лактація	0,619 ± 0,154	4,02
60 днів і перша лактація	0,668 ± 0,146	4,674
90 днів і перша лактація	0,660 ± 0,144	4,73
120 днів і перша лактація	0,731 ± 0,134	5,46
150 днів і перша лактація	0,761 ± 0,127	5,98
180 днів і перша лактація	0,790 ± 0,134	5,45
<i>Дочки Пфлегера 245399 (n = 13)</i>		
30 днів і перша лактація	0,754 ± 0,189	3,97
60 днів і перша лактація	0,741 ± 0,194	3,62
90 днів і перша лактація	0,767 ± 0,185	4,14
120 днів і перша лактація	0,842 ± 0,156	5,40
150 днів і перша лактація	0,925 ± 0,109	8,46
180 днів і перша лактація	0,880 ± 0,136	6,44
Вміст білка у молоці		
<i>Дочки Вала 6756 (n = 27)</i>		
30 днів і перша лактація	0,264 ± 0,193	1,37
60 днів і перша лактація	0,465 ± 0,177	2,63
90 днів і перша лактація	0,659 ± 0,150	4,38
120 днів і перша лактація	0,778 ± 0,126	6,19
150 днів і перша лактація	0,818 ± 0,115	7,10
180 днів і перша лактація	0,817 ± 0,115	7,10

Між надоями за окремі відрізки першої лактації і закінчену першу лактацію ми встановили досить значну корелятивну залежність ($t_r = 0,7-0,9$). У групах дочок різних бугаїв ця залежність як за молочністю, так і за складовими компонентами молока дещо змінювалась, проте досить стабільно.

Оскільки існує взаємозв'язок між окремими відрізками першої лактації і повною чи скороченою закінченою першою лактацією то чи існує він між першою і наступними лактаціями.

На основі біометричних досліджень у зазначених випадках виявлена позитивна кореляція (0,5—0,8). Хоча у дочок різних плідників вона виражається по-різному, проте найтісніша між першою і другою лактаціями. З віддаленням від першої лактації корелятивні зв'язки зменшувались (0,2—0,3). Кореляція між першою і найвищою лактаціями у досліджених стадах порівняно висока (0,4—0,6 і в окремих випадках 0,8).

ВИСНОВКИ

1. Між першою і наступними лактаціями у корів існує позитивна кореляція (0,5—0,8).
2. У більшості груп дочок бугаїв-плідників з отеленнями ця взаємозалежність помітно зменшується (0,2—0,3).
3. У стадах симентальської худоби взаємозв'язки між першою і найвищою лактаціями досить високі (0,4—0,6).
4. Існують окремі генеалогічні групи (Лорда 231, Альрума 49), у яких взаємозалежність між першою і наступними лактаціями постійно висока й достовірна.

ВІДБІР ЗА МОЛОЧНІСТЮ В СТАДІ СИМЕНТАЛЬСЬКОЇ ХУДОБИ¹

В. Я. ШЕВЧЕНКО, головний зоотехнік-селекціонер племрадгоспу «Старий Коврай» Черкаської області

Одним з ефективних методів підвищення продуктивності в стаді є цілеспрямований відбір. Вплив відбору на молочність, жирність молока, кількість молочного жиру і взаємозв'язок між цими показниками у корів вивчали на матеріалах племінного заводу «Веселий Поділ» і племінного радгоспу «Богданівський» Полтавської області. Для аналізу використали 2798 корів із середнім надоем 3660 ± 26 кг жирністю $3,66 \pm 0,004$ %.

При моделюванні відбору корів за вмістом жиру в молоці виявилось, що вибракування тварин з низькою жирністю молока в даному випадку не сприяло підвищенню молочності корів, які залишались у стаді (табл. 1).

1. Моделювання вибракування корів за вмістом жиру в молоці

Вибраковано корів			Продуктивність корів, які залишились у стаді			
голови	%	жирність молока, %	голови	надій, кг	жирність молока, %	молочний жир, кг
185	6,6	3,45	2613	3661	3,69	135
560	20	3,55	2238	3707	3,73	138
1075	48	3,65	1725	3759	3,78	142
1632	58	3,75	1166	3790	3,84	146

При моделюванні вибракування корів за молочністю надій значно зростав при виведенні із стада 16—22% низькомолочних тварин. Жирність молока при цьому не змінювалась (табл. 2). Установлена висока кореляція (0,84) між надоями і кількістю молочного жиру в молоці корів.

¹ Науковий керівник — проф. М. А. Кравченко.